

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/17/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014201270
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014201270.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: HAI BAO s. r. o., so sídlom Bratislava, Račianska 150, IČO: 44 591 322, právne zastúpený: Advokátska kancelária MULARČÍK A PARTNERI, s. r. o., so sídlom Bratislava, Nám. Martina Benku 15, P. O. Box 285, IČO: 36 860 522, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Bratislava, Špitálska 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 4. júla 2014, č. 2014/67505, UPS/US1/OKRVK/KON/2014/106, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47, p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte len „krajský súd“) rozsudkom zo 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47 (ďalej v texte len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo 4. júla 2014, č. 2014/67505, UPS/US1/OKRVK/KON/2014/106 (ďalej v texte len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým žalovaný orgán príslušný na konanie podľa § 4 ods. 6 písm. c/ zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 12 písm. t/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov a § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vo veci odvolania podnikateľského subjektu, právnickej osobe: HAI BAO s.r.o., miesto podnikania: Račianska ul. č. 150, 831 54 Bratislava, IČO: 44 591 322 proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova ul. č. 7/A, 816 16 Bratislava 1, číslo: BA1/OK/KON/2014/31 č. z.: 2014/90309, z 03.04.2014, o uložení pokuty podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške 2 000,- eur (slovom dvetisíc eur) za zavinené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, v zmysle ust. § 2 ods. 2 písm. c/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, napadnuté rozhodnutie preskúmal a rozhodol tak, že odvolanie účastníka konania zamietol a odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova ul. č. 7/A, 816 16 Bratislava 1, číslo: BA1/OK/KON/2014/31 č. z.: 2014/90309, z 03.04.2014 potvrdil v plnom rozsahu. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd z pripojených administratívnych spisov správnych orgánov oboch stupňov zistil, že na základe kontroly vykonanej správnym orgánom prvého stupňa v prevádzkarni žalobcu na Zámockej 3 v Bratislave 12.11.2013, zachytených v protokole č. 2013/315167 z 04.12.2013, bolo po prejednaní námietok žalobcu voči kontrolným zisteniam začaté voči žalobcovi správne konanie o uložení pokuty, ktoré vyústilo do vydania rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. 2014/90309, BA1/OK/KON/2014/31 z 03.04.2014, ktorým bola žalobcovi podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zák. č. 5/2004 Z. z. uložená pokuta vo výške 2 000,- eur. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím č. 2014/67505, UPS/US1/OKRVK/KON/2014/106 zo 04.07.2014 zamietol a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 311/2005 Z. z. zákonník práce, § 2 ods. 1 až 3 a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 21 ods. 1 a 2, § 22 ods. 1 a § 68a ods. 1 a 2 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a skonštatoval, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo krajskému súdu posúdiť, či správne orgány v konaní dostatočne zistili skutkový stav veci, či ho po právnej stránke správne posúdili, keď dospeli k záveru o využívaní závislej práce vykonávanej spoločníkom a konateľom žalobcu bez povolenia na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účely zamestnania a povolenia na zamestnanie a nakoniec, či nedošlo k porušeniu procesných práv žalobcu v súvislosti s právom účastníka na konanie v materinskom jazyku.

Pokiaľ ide o právne posúdenie otázky závislej práce vykonávanej spoločníkom a konateľom spoločnosti, považoval krajský súd za potrebné predoslať, že právny poriadok principiálne nezakazuje, aby sa spoločník a konateľ spoločnosti podieľal na jej riadení aj príležitostnou fyzickou prácou, napríklad aj vykonávaním prác v kuchyni, najmä ak ide o spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je pohostinská činnosť. Spoločník a konateľ spoločnosti sa môže stať aj zamestnancom danej spoločnosti, potom však zamestnávateľ i takýto zamestnanec musia rešpektovať všetky povinnosti, resp. dôsledky, ktoré im z tohto vzťahu vyplývajú z právneho poriadku Slovenskej republiky. V prípade cudzích štátnych príslušníkov, tzv. tretích krajín, teda štátov mimo Európskej únie, zmluvných štátov Dohody o európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie, je jednou z povinností zamestnanca mať platné povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účely zamestnania, ako aj povolenie na zamestnanie.

Ďalej krajský súd uviedol, že zákonník práce ustanovuje, že závislá práca môže byť vykonávaná na slovenskom pracovnom trhu výlučne v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu a naopak nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občiansko-právnom alebo obchodno-právnom vzťahu, teda napríklad vo vzťahu medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným a jej spoločníkom a konateľom, ktorý sa zásadne spravuje ustanoveniami o mandátnej zmluve upravenej Obchodným zákonníkom. Za definičné znaky závislej práce sa považuje vzťah nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti

zamestnanca, osobný výkon práce zamestnancom pre zamestnávateľa, v jeho mene a podľa jeho pokynov a v pracovnom čase ním určenom a nakoniec odplatnosť tohto vzťahu, teda výkon práce zo strany zamestnanca za mzdu alebo odmenu poskytnutú zamestnávateľom. Z kontrolných zistení získaných 12.11.2013 v kontrolovanej prevádzke žalobcu vyplynulo, že spoločník a konateľ spoločnosti X. J. vykonával počas kontroly prácu kuchára a bol oblečený do pracovného odevu. Samotné toto zistenie bez ďalšieho nepreukazuje, že menovaný vykonával pre žalobcu závislú prácu. Žalobca však na výzvu správneho orgánu prvého stupňa predložil pracovnú zmluvu zo 17.09.2013, podľa ktorej je X. od 18.09.2013 zamestnaný u žalobcu ako kuchár a ako zamestnanec žalobcu bol prihlásený do registra Sociálnej poisťovne s účinnosťou odo dňa vzniku pracovného pomeru. Takisto konateľka spoločnosti L. M. sa písomne do úradného záznamu pred správnym orgánom prvého stupňa vyjadrila 25.11.2013 v tom zmysle, že X. J. pracuje v predmetnej prevádzkarni ako kuchár s týždenným časovým rozsahom podľa pracovnej zmluvy a za vykonanú prácu dostáva mzdu.

Uvedené skutkové zistenia podľa krajského súdu žalovaný vyhodnotil podľa práva, keď uzavrel, že osoba menom X. vykonávala pre žalobcu závislú prácu, pričom uváženie žalovaného v tomto smere nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom (§ 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Ďalej krajský súd uviedol, že zo skutkových zistení správneho orgánu prvého stupňa ďalej vyplynulo, že spoločník a konateľ žalobcu X. mal prechodný pobyt na území Slovenskej republiky udelený na účely podnikania. Keďže však menovaný vykonával pre žalobcu závislú prácu v pracovnom pomere založenom pracovnou zmluvou, došlo zo strany žalobcu k nelegálnemu zamestnávaniu tejto osoby, nakoľko tento štátny príslušník tretej krajiny nemal povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ktoré právny poriadok Slovenskej republiky vyžaduje. Nelegálne zamestnávanie je zákonom zakázané, pričom porušenie tohto zákazu sa považuje za správny delikt, za ktorý možno v prípade jedného nelegálneho zamestnanca uložiť zamestnávateľovi pokutu vo výške od 2 000,- eur do 200 000,- eur. Možno preto konštatovať, že pokiaľ správny orgán uložil žalobcovi pokutu vo výške 2 000,- eur, teda na dolnej hranici zákonnej sadzby, postupoval v súlade so zákonom.

Tvrdenie žalobcu, že pracovné zmluvy s osobami kontrolovanými 19.09.2013 uzatvoril na základe odporúčania pracovníčky kontrolnej skupiny, nie je podložené žiadnym listinným dôkazom. Žalovaný existenciu takéhoto pokynu daného správnym orgánom poprel a spochybňoval jeho logickú opodstatnenosť. Krajský súd bol v tejto súvislosti toho názoru, že či žalobca uzavrel pracovnú zmluvu s konateľom a spoločníkom X. na základe akéhokoľvek odporúčania, či bez neho, podstatné je, či menovaný vykonával závislú prácu, alebo nie. Správne orgány dostatočne preukázali naplnenie definičných znakov závislej práce jednak zisteniami z kontroly a tiež následnou pracovnou zmluvou a výpoveďou jednej z konateľiek žalobcu.

K námietke, že kontrola z 12.11.2013 sa konala bez prítomnosti tlmočníka, považoval krajský súd za potrebné uviesť, že žalobca je slovenskou právnickou osobou, pričom kontrola v jeho prevádzkarni sa uskutočnila podľa obsahu administratívneho spisu za prítomnosti jednej z prítomných zamestnankýň žalobcu menom L. F., ktorá ako slovenská štátna občianka preukázala dostatočnú znalosť slovenského jazyka a osobám prítomným na kontrole, ktoré neovládali slovenský jazyk, zabezpečila tlmočenie do ich materinského jazyka. K žiadnym nezrovnalostiam, ktoré by mohli súvisieť s jazykovou bariérou medzi kontrolnou skupinou a kontrolovanými osobami, podľa obsahu protokolu o výsledku kontroly nedošlo, neprítomnosť tlmočníka pri kontrole žalobca nenamietal, ani do protokolu, ani počas celého priebehu správneho konania. Správny orgán prvého stupňa komunikoval so žalobcom prostredníctvom konateľky L. M. v slovenskom jazyku, čo taktiež počas správneho konania nebolo namietané a žalobca nežiadal o prizvanie tlmočníka k akémukoľvek úkonu počas konania. Nemožno preto podľa názoru krajského súdu konštatovať, že by neprítomnosť tlmočníka pri kontrole vykonanej 12.11.2013, či pri akomkoľvek ďalšom úkone počas správneho konania, mohla ukrátiť žalobcu na jeho právach.

Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd po prejednaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli v súlade so zákonom. Nakoľko námietky žalobcu

neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalobu zamietol.

O trovách konania bolo podľa krajského súdu rozhodnuté podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a účastníkom nebola priznaná náhrada trov konania, nakoľko žalobca vo veci úspech nemal a žalovanému v systéme správneho súdnictva právo na náhradu trov zásadne neprináleží.

II.

Odvolyvanie

Žalobca podal v zákonnej lehote proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47 odvolanie (ďalej v texte len „podané odvolanie“), v ktorom sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte len „odvolací súd“) napadnuté rozhodnutie zmenil v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že rozhodnutie č.: 2014/75499, 2014/67505, UPS/US1/OKRVK/KON/2014/ 106 zo 04.07.2014 vydané Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, ako odvolacím orgánom a rozhodnutie č.: 2014/90309, BA1/OK/KON/2014/31 z 03.04.2014 vydané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, ako prvostupňovým orgánom zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

V podanom odvolaní žalobca uviedol, že prostredníctvom svojho právneho zástupcu podáva odvolanie voči napadnutému rozsudku z dôvodov, že podľa ich názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil

Počas celého správneho konania ako aj konania na súde žalobca uvádzal, nižšie uvedené skutočnosti.

Osoba X. bola v čase kontroly a aj rok po nej spoločníkom a konateľom žalobcu a podnikanie v tom čase vykonávala na základe platného povolenia na prechodný pobyt na účel podnikania. Táto skutočnosť bola zrejماً kontrolnej skupine už v čase vykonávania kontroly, preto, ak identifikovali konateľa a spoločníka žalobcu kdekoľvek v prevádzke žalobcu, ďalej sa nemali dôvod zaoberať touto osobou. Obchodný zákonník nijako neobmedzuje konateľa spoločnosti, aby sa podieľal na chode spoločnosti akýmkoľvek spôsobom. A preto je zarážajúce, že kontrolná skupina po stotožnení konateľa žalobcu sa ďalej jeho konaním zaoberala, až to dospelo k nesprávnemu rozhodnutiu.

Žalobca zhrnul situáciu, ktorá podľa jeho názoru logicky vyplýva zo spisov vzťahujúcich sa ku kontrole vykonanej v prevádzke žalobcu:

- počas kontroly v prevádzke (reštauračné zariadenie) bola stotožnená osoba menom X., ktorá sa nachádzala v priestoroch kuchyne a varila,
- žalobca v čase kontroly nepredložil pracovnú zmluvu s osobou X., nakoľko tento nikdy nebol zamestnancom,
- osoba X. bola v čase kontroly spoločníkom a konateľom žalobcu.

Správny orgán mal podľa názoru žalobcu v tomto štádiu ukončiť kontrolu a nezaoberať sa osobou menom X., nakoľko táto osoba mala udelený prechodný pobyt za účelom podnikania a toto nijako neporušila, nakoľko sa nachádzala v prevádzke žalobcu, spoločnosti, kde X. bola konateľom a spoločníkom. Obchodný zákonník túto osobu nijako neobmedzuje vo výkone funkcie konateľa a nevymedzuje, čo vykonávať môže, a čo nemôže.

Kontrola bola vykonaná 12.11.2013. Doklady, ako aj výpoveď jednej z konateľiek žalobcu, bola vykonaná až neskôr a nie bezprostredne po vykonaní kontroly.

Aby žalobca mohol vedieť čo treba predložiť, aby uzavreli kontrolu, musel sa dopytovať priamo na orgány, ktorý kontrolu vykonal. Žalobca je právnickou osobou, ktorá si riadne plní svoje povinnosti

vyplývajúce z právneho poriadku Slovenskej republiky. Je preto na mieste sa zamyslieť, či naozaj jeho tvrdenia, ohľadom odporúčania správneho orgánu smerujúceho k uzavretiu pracovnej zmluvy, nie sú naozaj pravdivé. Vzhľadom na to, že žalobca zamestnáva osoby, tak vie, aké sú jeho povinnosti voči poisťovniam, prípadne iným orgánom. Osoba X. nikdy nebola a ani v budúcnosti nemala prečo byť zamestnancom žalobcu. Tejto osobe, nakoľko bola konateľom žalobcu a príslušníkom tretej krajiny, v tom bránia ustanovenia slovenského právneho poriadku, preto pracovnú zmluvu treba považovať už od počiatku ako neplatnú a nazeráť na ňu ako keby ani nikdy nevznikla.

S odôvodnením napadnutého rozsudku sa z vyššie uvedených dôvodov žalobca nestotožňuje.

III.

Vyjadrenie k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47, potvrdil.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že považuje rozhodnutie prvostupňového súdu za skutkovo správne, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a žiada Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V správnom súdnictve preskúvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v žalobcom podanom odvolaní podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk), a dospel k záveru, že žalobcom podané odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúvajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúvaní zákonosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúvava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu,

podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že podstatou súdneho prieskumu odvolaním napadnutého rozhodnutia ako aj žaloby, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

Odvolací súd po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k odvolaním napadnutému rozhodnutiu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, odvolací súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie svojich dopĺňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný správny orgán rozhodol vo veci odvolania podnikateľského subjektu, právnickej osobe: HAI BAO s.r.o., miesto podnikania: Račianska ul. č. 150, 831 54 Bratislava, IČO: 44 591 322, proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova ul. č. 7/A, 816 16 Bratislava 1, číslo: BA1/OK/KON/2014/31 č. z.: 2014/90309, z 03.04.2014, o uložení pokuty podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške 2 000,- eur (slovom dvetisíc eur) za zavinené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tak, že odvolanie účastníka konania zamietol a odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova ul. č. 7/A, 816 16 Bratislava 1, číslo: BA1/OK/KON/2014/31 č. z.: 2014/90309, z 03.04.2014, potvrdil v plnom rozsahu.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že osoba X. mala uzatvorenú pracovnú zmluvu zo 17. septembra 2013 s tým, že zamestnanec nastúpi do práce 18. septembra 2013 a bude vykonávať kuchára (príprava jedál v čínskom štýle) s miestom výkonu práce Zámocká 3 a Račianska 69/b Bratislava. V administratívnom spise sa nachádza aj registračný list na menovaného, z ktorého vyplýva,

že žalobca osobu X. J. elektronicky prihlásil do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne 17. októbra 2013 o 10:16 hod. od 18. septembra 2013.

Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že osoba X. bola v čase kontroly a aj rok po nej, spoločníkom a konateľom žalobcu a podnikanie v tom čase vykonávala na základe platného povolenia na prechodný pobyt na účel podnikania. Táto skutočnosť bola zrejmá kontrolnej skupine už v čase vykonávania kontroly, preto, ak identifikovali konateľa a spoločníka žalobcu kdekoľvek v prevádzke žalobcu, ďalej sa nemali dôvod zaoberať touto osobou. Obchodný zákonník nijako neobmedzuje konateľa spoločnosti, aby sa podieľal na chode spoločnosti akýmkoľvek spôsobom.

K odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že vzťah medzi konateľom a spoločnosťou, ktorý bude vždy obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, judikatúra súdov, ako aj prevládajúci právny názor uvádza, že na činnosti súvisiace s výkonom funkcie konateľa ako štatutárneho orgánu nie je možné uzavrieť pracovnú zmluvu. Tento záver vychádza zo skutočnosti, že vzťah medzi konateľom a spoločnosťou pri výkone funkcie štatutárneho orgánu je vždy obchodnoprávnym vzťahom, ktorý sa bude riadiť zmluvou o výkone funkcie, resp. podporne mandátnou zmluvou alebo ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vykonávanie funkcie konateľa ako štatutárneho orgánu nie je výkonom závislej práce v podriadenosti zamestnávateľovi, tak ako to vyplýva z charakteristiky pracovnoprávneho vzťahu, podľa zákonníka práce. Nie je však vylúčené, aby spoločnosť uzavrela s konateľom pracovnú zmluvu, ktorej predmetom však bude odlišná činnosť od pôsobnosti konateľa ako štatutárneho orgánu.

Pôsobnosť konateľa ako štatutárneho orgánu sa prejavuje navonok v oprávnení konať v mene spoločnosti, ďalej je daná jeho pôsobnosť do vnútra pri obchodnom vedení spoločnosti, resp. pri rozhodovaní o iných vnútorných veciach spoločnosti, a to na základe zákona, spoločenskej zmluvy alebo stanov. Pracovnú zmluvu je možné uzavrieť len na iné činnosti, odlišné od vyššie uvedenej pôsobnosti konateľa ako štatutárneho orgánu.

Uvedené znamená, že konateľ môže mať uzavreté dva zmluvné typy, napr. zmluvu o výkone funkcie, ktorá sa primerane riadi ustanoveniami mandátnej zmluvy a zároveň môže mať uzavretú pracovnú zmluvu, ktorej predmetom je činnosť odlišná od výkonu funkcie člena štatutárneho orgánu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2017, sp. zn. 10Sžo 36/2016).

V danom prípade však odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že osoba X. vykonávala pracovnú činnosť, ktorá nespĺňa konateľské oprávnenia a povinnosti vyplývajúce zo záväzkového obchodného vzťahu, pretože práca kuchára nespadá do konateľského oprávnenia, ale spĺňa podmienky závislej práce, a preto je osoba povinná mať na danú činnosť ako štátny príslušník tretej krajiny platné povolenie na zamestnanie podľa § 23 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z druhu činnosti, ktorú menovaný vykonával je zrejmé, že táto spĺňa podľa odvolacieho súdu náležitosti závislej práce podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce.

Podľa predložených dokladov je osoba X. štátnym príslušníkom tretej krajiny s povolením na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky vydaným na účely podnikania a podľa záznamu z databázy elektronického systému služieb zamestnanosti a podľa potvrdenia č. 2013/308515 z 25.11.2013 vydaného úradom práce menovanému nebolo ku 25.11.2013 udelené povolenie na zamestnanie na konkrétny druh práce, t. j. práca kuchára. Za nelegálnu prácu treba považovať závislú prácu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, a preto odvolací súd vyhodnotil námietky žalobcu, podľa ktorého konateľa spoločnosti môžu robiť akúkoľvek činnosť a nie sú nijako obmedzení a sú oprávnení vykonávať všetky činnosti za účelom zabezpečenia riadneho fungovania spoločnosti ako nedôvodné.

Z uvedených dôvodov tak bolo podľa názoru odvolacieho súdu preukázané, že žalobca v čase výkonu kontroly 12.11.2013 podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 82/2005 Z. z. fyzickú osobu X. nelegálne

zamestnával tým, že využíval závislú prácu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, a tým porušil ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z..

S poukazom na § 20 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. odvolací súd dodáva, že prechodný pobyt je viazaný na jeden účel. Ak štátny príslušník tretej krajiny chce vykonávať inú činnosť, než na akú mu bol udelený prechodný pobyt, musí podať novú žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Odvolací súd preskúmajúc odvolaním napadnuté rozhodnutie, ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu odvolania konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých krajský súd zamietol jeho žalobu. Krajský súd sa v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia podrobným spôsobom vysporiadal so žalobnými námietkami, a to citáciou dotknutých právnych noriem, ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávaný prípad.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovел a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, keď nezistil ani okolnosti, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 7. októbra 2015, č. k. 2S 162/2014-47, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku potvrdil.

V.

Trovy odvolacieho konania

O náhrade trov odvolacieho súdneho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a contrario a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku tak, že žalobkyni vzhľadom na jej neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému zákon priznanie náhrady trov konania v správnom súdnictve neumožňuje.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.